

CRNA GORA
S K U P Š T I N A
Odbor za ljudska prava i slobode
Broj: 00-72/20-27/
EPA 1011 XXVI
Podgorica, 6. jul 2020. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu čl. 69 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore sa 60. sjednice, održane 16. juna 2020. godine, podnosi Skupštini

IZVJEŠTAJ

O RAZMATRANJU IZVJEŠTAJA O RAZVOJU I ZAŠTITI PRAVA MANJINSKIH NARODA I DRUGIH MANJINSKIH NACIONALNIH ZAJEDNICA U 2019. GODINI

Odbor za ljudska prava i slobode na 60. sjednici, kao nadležni odbor, razmotrio je Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2019. godini, koji je Skupštini Crne Gore podnijela Vlada Crne Gore shodno članu 38 Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

Takođe, na istoj sjednici Odbor je razmotrio Izvještaje o radu i finansijskom poslovanju, zajedno sa izvještajima nezavisnih revizora savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica za 2019. godinu, koje su Odboru za ljudska prava i slobode podnijeli predsjednici manjinskih savjeta u skladu sa članom 33a Zakona o manjinskim pravima i slobodama.

U uvodnim napomenama generalni direktor Direktorata za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava saopštio je:

- da su u Izvještaju, koji je Vlada Crne Gore usvojila 26. marta 2020. godine, sadržane najznačajnije aktivnosti državnih institucija koje imaju za cilj očuvanje, unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda u Crnoj Gori, sa posebnim osvrtom na oblasti kulture, informisanja, obrazovanja, zapošljavanja i učešća u javnom i političkom životu;

- da su kapaciteti Ministarstva za ljudska i manjinska prava ojačani u kvantitativnom i kvalitativnom smislu;

- da je u 2019. godini Ministarstvo u okviru sektorske analize dodijelilo sredstva u iznosu od oko 360.000 eura za 27 projekata nevladinih organizacija koje se bave zaštitom i unapređenjem manjinskih prava u cilju integracije manjina u crnogorsko društvo, kao i dodatnih 177.000 eura u okviru sektorske analize za Rome;

- da manjinski savjeti, shodno Zakonu, godišnje iz Budžeta Crne Gore dobijaju sredstva u iznosu od najmanje 0,05% tekućeg budžeta, a da su prethodne godine dobili po 100.000 eura;

- da je budžet Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava u 2019. godini iznosio oko 1.300.000 eura, a Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina oko 300.000 eura;

- da su izvještaji, ali i aktivnosti manjinskih savjeta bolji i kvalitetniji u odnosu na prethodni period i

- da Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ostaje otvoreno za saradnju sa manjinskim savjetima po pitanju definisanja pravnog okvira koji se tiče uspostavljanja, pravnog položaja i rodnog balansa u skladu sa preporukama Savjetodavnog odbora za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina Savjeta Evrope iz oktobra 2019. godine.

Nakon uvodnih napomena predstavnika predlagača i rasprave, Odbor je većinom glasova (sa pet glasova „za“ i jednim glasom "protiv") podržao Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2019. godini sa Izvještajima o radu i finansijskom poslovanju, zajedno sa izvještajima nezavisnih revizora savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica za 2019. godinu i odlučio da predloži Skupštini da, saglasno članu 162 stav 2 Poslovnika Skupštine, donese sledeći

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2019. godini.
2. Skupština Crne Gore pozdravlja kontinuirane višegodišnje aktivnosti Vlade Crne Gore, realizovane u saradnji sa Fondom za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, Centrom za očuvanje i razvoj kulture manjina i manjinskim nacionalnim savjetima, koje doprinose konstantnom unapređenju položaja manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori, kao multietničkoj, multikulturalnoj i multikonfesionalnoj državi.
3. Skupština konstatuje da država Crna Gora svake godine izdvaja značajna finansijska sredstva za unapređenje položaja manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i jačanje institucija koje se bave zaštitom njihovih prava, pa je u 2019. godini obezbijedeno 600.000 eura za šest manjinskih savjeta, oko 1.300.000 eura za Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, oko 300.000 eura za Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina i oko 2.786.000 eura Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, koje je u okviru sektorskih analiza za projekte nevladinih organizacija koje se bave unapređenjem manjinskih prava opredijelilo oko 360.000 eura i za nevladine organizacije koje se bave unapređenjem položaja romske i egipćanske populacije oko 177.000 eura.
4. Polazeći od važnosti i obima poslova koji su u nadležnosti Ministarstva za ljudska i manjinska prava, brojnih obaveza u procesu pristupnih pregovora Crne Gore i Evropske unije, posebno u Poglavlju 23 “Pravosuđe i temeljna prava”, kao i od nepopunjenosti kapaciteta utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, Skupština ocjenjuje da je, i pored već preduzetih aktivnosti, u narednom periodu neophodno uložiti dodatne napore na jačanju administrativnih kapaciteta Ministarstva, sa posebnim akcentom na obuke iz oblasti međunarodnih standarda u zaštiti ljudskih prava i sloboda.
5. I pored vidljivog napretka u svim oblastima koje se tiču romske i egipćanske populacije postignutog djelovanjem nadležnih državnih organa u saradnji sa organima lokalne samouprave, Romskim savjetom i civilnim sektorom, Skupština ocjenjuje da su romska i egipćanska zajednica i dalje među najugroženijim zajednicama u Crnoj Gori.
Stoga, Skupština zaključuje da u narednom periodu treba obezbijediti veća finansijska sredstva, bolju koordinaciju aktivnosti u cilju njihove pune ravnopravnosti i integracije u društvo i poziva nadležne organe Crne Gore da nastave s aktivnostima na realizaciji obaveza preuzetih Deklaracijom partnera Zapadnog Balkana o integraciji Roma u sklopu proširenja Evropske unije, potpisanom u Poznanju u julu 2019.
Takođe, Skupština poziva nadležne institucije da se fokusiraju na rješavanje statusa i pružanje podrške domicilnom romskom stanovništvu, sa posebnim akcentom na njihovo stambeno zbrinjavanje, što je i dalje jedan od izazova.
6. Skupština ocjenjuje da je neophodno uložiti veće napore na efikasnijem sprovođenju Ustavnih i zakonskih normi kako bi se obezbijedilo djelotvorno učešće i autentična zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu Crne Gore i dosljedno sprovele garancije o njihovoj srazmjernoj zastupljenosti.

7. Imajući u vidu da je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava u saradnji sa Upravom za kadrove u 2019. godini sprovelo Istraživanje o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama čiji je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili Opština, a u 2018. Istraživanje o zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu, Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore da, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavi Odboru za ljudska prava i slobode informacije o rezultatima navedenih istraživanja, kako bi se, u okviru kontrolne i nadzorne uloge, Odbor upoznao sa konkretnim stanjem u ovoj oblasti.
8. Skupština preporučuje Ministarstvu za ljudska i manjinska prava i Upravi za kadrove da nastave da prate zastupljenost manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i organima lokalne samouprave i ohrabruje državne službenike i namještenike da se slobodno nacionalno izjašnjavaju radi sprovođenja Ustavnog načela o srazmjernoj zastupljenosti.
9. Iako su, po ocjeni predstavnika Ministarstva za ljudska i manjinska prava, rad i izvještavanje savjeta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica unaprijeđeni, Skupština smatra da je potrebno unaprijediti nadzornu ulogu Ministarstva nad radom i finansijskim poslovanjem manjinskih savjeta i poziva Ministarstvo da isprati realizaciju preporuka datih manjinskim savjetima u Mišljenju Ministarstva o izvještajima o radu sa izvještajima o finansijskom poslovanju manjinskih savjeta za 2019. godinu.
10. Skupština pozdravlja spremnost i otvorenost Ministarstva za ljudska i manjinska prava za saradnju sa manjinskim nacionalnim savjetima po pitanju definisanja pravnog okvira koji se tiče njihovog uspostavljanja, pravnog položaja i rodnog balansa u skladu sa preporukama Savjetodavnog odbora za Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina Savjeta Evrope iz oktobra 2019.
11. Skupština će Zaključak dostaviti Vladi Crne Gore, Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, savjetima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, Kancelariji za evropske integracije i Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Mirsad Murić, član Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

dr Halil Duković